

Економіка

УДК 336.64:658.15:338.45

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20137801>

Розробка інтегрального індикатора фінансової стійкості промислових підприємств як інструменту раннього попередження кризи

Леонов Віталій Сергійович
аспірант Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, вул. Вадима Манька 17,
mail: v.s.leonov@khai.edu, <https://orcid.org/0009-0008-2034-056X>

Прийнято: 01.05.2026 | Опубліковано: 12.05.2026

***Анотація.** Актуальність дослідження обумовлена зростанням потреби у формуванні ефективних інструментів оцінювання фінансового стану підприємств промисловості в умовах нестабільності економічного середовища, трансформації фінансових потоків та підвищення рівня ризиків господарської діяльності. Складність сучасних фінансових процесів зумовлює необхідність переходу від фрагментарного аналізу окремих коефіцієнтів до комплексного оцінювання, що дозволяє врахувати взаємозв'язок ключових параметрів структури капіталу, ліквідності та фінансової гнучкості підприємств. **Метою дослідження** є розробка та апробація інтегрального індикатора фінансової стійкості підприємств промисловості, який забезпечує узагальнену оцінку фінансового стану та може бути використаний як інструмент ранньої діагностики кризових явищ. **Методичну основу** дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи економічного аналізу, зокрема методи фінансових коефіцієнтів, порівняльного аналізу, нормалізації показників за*

методом мінімакс, а також агрегування з використанням рівновагових коефіцієнтів. Інформаційною базою слугували дані фінансової звітності підприємств промисловості України, а також офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України. У **результаті дослідження** сформовано систему показників фінансової стійкості, здійснено їх класифікацію за характером впливу на фінансовий стан та розроблено алгоритм інтегрування у межах єдиного узагальнюючого показника. Запропоновано шкалу інтерпретації значень інтегрального індикатора, що дозволяє диференціювати підприємства за рівнем фінансової стійкості. Проведена апробація методики засвідчила наявність суттєвих відмінностей у фінансовому стані підприємств, що проявляються у варіації рівня автономії, боргового навантаження та забезпеченості оборотними ресурсами. **Отримані результати** підтверджують доцільність використання інтегрального підходу для узагальнення впливу різноспрямованих фінансових показників та підвищення аналітичної обґрунтованості управлінських рішень.

Ключові слова: фінансовий аналіз, структура капіталу, ліквідність, боргове навантаження, нормалізація показників, агрегування даних, оцінювання ризиків, промисловий сектор.

Development of an integral indicator of financial stability of industrial enterprises as a tool for early crisis warning

Leonov Vitalii Serhiiiovych,

postgraduate student at the National Aerospace University “Kharkiv Aviation Institute”, e-mail: v.s.leonov@khai.edu, <https://orcid.org/0009-0008-2034-056X>

Abstract. *The relevance of the study is driven by the growing need to develop effective tools for assessing the financial condition of industrial enterprises under conditions of economic instability, transformation of financial flows, and increasing business risks. The complexity of modern financial processes necessitates a shift from*

*fragmented analysis of individual ratios to comprehensive assessment approaches that consider the interrelationships between key parameters of capital structure, liquidity, and financial flexibility of enterprises. **The aim of the study** is to develop and test an integral indicator of financial stability of industrial enterprises, which provides a generalized assessment of their financial condition and can be used as a tool for early identification of crisis phenomena. **The methodological** framework of the study is based on general scientific and special methods of economic analysis, including financial ratio analysis, comparative analysis, normalization of indicators using the min-max method, and aggregation with equal weighting coefficients. The information base includes financial statements of industrial enterprises in Ukraine, as well as official statistical data from the State Statistics Service of Ukraine. **As a result of the study**, a system of financial stability indicators was developed, classified according to their impact on financial condition, and integrated into a unified composite indicator. A scale for interpreting the values of the integral indicator was proposed, enabling differentiation of enterprises by the level of financial stability. The empirical testing of the methodology revealed significant differences in the financial condition of enterprises, reflected in variations in autonomy, debt burden, and availability of working capital. The results confirm the feasibility of applying an integral approach to generalize the effects of diverse financial indicators and enhance the analytical validity of managerial decision-making. **The scientific novelty of the study** lies in the development of a unified methodological approach to constructing an integral indicator that integrates heterogeneous financial metrics into a single analytical framework for early crisis detection.*

Keywords: *financial analysis, capital structure, liquidity, debt burden, indicator normalization, data aggregation, risk assessment, industrial sector.*

Постановка проблеми. Промисловий сектор відіграє системоутворюючу роль у забезпеченні економічного розвитку, формуючи виробничий потенціал, зайнятість та експортні можливості національної економіки. Стійкість функціонування промислових підприємств безпосередньо впливає на

макроекономічну рівновагу, інвестиційну активність та фінансову стабільність держави в цілому. Порушення фінансової рівноваги в цьому секторі має мультиплікативний ефект і призводить до зниження ділової активності, погіршення платоспроможності та обмеження можливостей економічного зростання [1]. Економічні процеси останніх років супроводжуються підвищеною волатильністю, що зумовлена як циклічними кризовими явищами, так і глибокими структурними змінами в економіці. Додатковий тиск формують воєнні фактори, які спричиняють трансформацію виробничих зв'язків, зростання витрат, порушення логістичних ланцюгів і обмеження доступу до фінансових ресурсів. За таких умов фінансова стійкість підприємств набуває особливого значення як ключова передумова збереження їх функціональної спроможності, адаптивності та відновлення [2, с. 133]. Фінансова стійкість відображає здатність підприємства підтримувати збалансованість джерел фінансування, забезпечувати платоспроможність і фінансову гнучкість у процесі здійснення господарської діяльності. Її оцінювання потребує врахування комплексу взаємопов'язаних характеристик, зокрема структури капіталу, ліквідності, рівня боргового навантаження та забезпеченості оборотними ресурсами. У зв'язку з цим актуалізується необхідність застосування узагальнюючих підходів, що дозволяють інтегрувати вплив ключових фінансових параметрів та забезпечити цілісне бачення фінансового стану підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний науковий дискурс характеризується розширенням підходів до оцінювання фінансової стійкості підприємств з урахуванням впливу глобальних ризиків, цифрових трансформацій та змін у структурі економіки. Зокрема, у дослідженні Y. Qi та F. Liu акцентовано увагу на негативному впливі фінансiалiзацiї на стiйкiсть пiдприємств, який посилюється через взаємозв'язки у ланцюгах постачання [3]. Подібну логіку розширення факторів впливу простежено у роботі N. N. T. Vu та ін., де фінансова стійкість розглядається як ключова передумова виживання підприємств, а інновації – як фактор, що підсилює цей вплив [4]. Водночас

S. Kaffash та ін. підкреслюють взаємозалежність фінансової результативності та досягнення цілей сталого розвитку, що свідчить про розширення функціонального значення фінансової стійкості [5]. У сучасних дослідженнях значна увага приділяється впливу зовнішніх шоків та кризових явищ. Так, V. Shcherbak та ін. аналізують регіональні відмінності фінансової стійкості підприємств в умовах війни, акцентуючи на ролі адаптивності та управління ресурсами [6]. Аналогічно І. Васильчук та Н. Ізмайлова досліджують вплив зовнішніх шоків на фінансову стійкість через показники фінансового левериджу, виокремлюючи галузеві відмінності [2]. Дослідження D. Kolomiets також підтверджує, що зовнішня нестабільність підвищує вразливість окремих секторів економіки та потребує впровадження адаптаційних стратегій [7]. Окремий напрям досліджень пов'язаний із роллю інновацій, цифровізації та сучасних технологій у забезпеченні фінансової стійкості. Зокрема, J. Li та Z. Li доводять, що цифрова трансформація сприяє оптимізації структури капіталу та підвищенню фінансової гнучкості підприємств [8]. У роботі A. Al-Momani підкреслено значення технологій штучного інтелекту та Industry 4.0 як факторів забезпечення сталого розвитку підприємств [9]. Водночас М. Корутко обґрунтовує доцільність інтеграції ESG-підходів, інновацій та циркулярної економіки у систему управління фінансовими ризиками як передумови зміцнення фінансової стійкості [10]. Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості також зазнають розвитку. Так, Z.-M. Zadorozhnyu та ін. пропонують системний підхід на основі балансової моделі фінансової рівноваги [11]. У свою чергу, О. Лега та ін. акцентують увагу на застосуванні економіко-математичного моделювання та прогнозування як інструментів підвищення аналітичної точності оцінювання фінансових показників підприємств [12]. Поряд із цим О. Гривківська та М. Горінний обґрунтовують використання інтегрального підходу до оцінювання ризиків як складової забезпечення фінансової стійкості підприємств [13]. Галузеві особливості формування фінансової стійкості розкрито у працях вітчизняних науковців. Зокрема,

Н. Мороз та О. Блага визначають низький рівень фінансової стійкості промислових підприємств України, що зумовлено недостатньою часткою власного капіталу та від'ємними оборотними ресурсами [1]. Подібні висновки доповнюються дослідженням Ю. Белінської та ін., у якому відображено структурні дисбаланси капіталу підприємств в умовах воєнної економічної турбулентності [14]. Водночас Е. Пахуча та В. Іващенко підкреслюють, що фінансова стійкість виступає ключовим чинником конкурентоспроможності підприємств у динамічному середовищі [15]. Результати огляду представлених джерел показують, що фінансова стійкість підприємств розглядається як багатовимірна категорія, яка формується під впливом значної кількості факторів, включаючи структуру капіталу, рівень інноваційності, цифрову трансформацію, галузеві особливості та макроекономічні умови, що обґрунтовує доцільність використання інтегральних підходів до її оцінювання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на значну кількість публікацій є питання, які потребують вирішення. Зокрема, у дослідженнях відсутня уніфікована методика інтеграції різноспрямованих фінансових показників у межах єдиного узагальнюючого індикатора, що ускладнює порівнянність результатів та знижує аналітичну узгодженість оцінювання. Недостатньо обґрунтованими залишаються питання нормалізації показників та визначення їх вагомості при агрегуванні, що обмежує практичну придатність існуючих підходів. Окрім цього, потребує подальшого дослідження адаптація методик оцінювання фінансової стійкості до умов підвищеної нестабільності та впливу зовнішніх шоків, які суттєво трансформують фінансову структуру підприємств і ускладнюють своєчасну ідентифікацію ризиків. Зазначені аспекти зумовлюють необхідність розвитку інтегрованих підходів до оцінювання фінансової стійкості, що поєднують методичну обґрунтованість і практичну застосовність. Тож актуалізується розробка інтегрального індикатора, який забезпечує узагальнення ключових фінансових характеристик підприємства та формування комплексної оцінки його

стану. У межах дослідження передбачено формування системи показників фінансової стійкості, їх нормалізацію, агрегування у єдиний інтегральний показник та апробацію методики на прикладі підприємств промисловості України.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розробка та обґрунтування інтегрального індикатора фінансової стійкості вітчизняних промислових підприємств, який забезпечує комплексну оцінку їх фінансового стану та може бути використаний як інструмент аналітичної підтримки управлінських рішень і раннього виявлення фінансових ризиків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова рівновага вітчизняних промислових підприємств формується під впливом структури капіталу, рівня ліквідності та ефективності управління активами. Зокрема, коефіцієнт автономії відображає ступінь фінансової незалежності підприємств від зовнішніх джерел фінансування, що є критично важливим у періоди економічної нестабільності. Зниження цього показника свідчить про посилення боргового навантаження та зростання фінансових ризиків [1]. У свою чергу, показники ліквідності характеризують здатність підприємств своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання, а їх погіршення сигналізує про дефіцит оборотного капіталу та потенційні проблеми з платоспроможністю. Не менш значущим є аналіз структури капіталу, яка визначає співвідношення власних і позикових ресурсів та впливає на фінансову гнучкість підприємств [14, с. 415]. Оптимальна структура капіталу забезпечує баланс між прибутковістю та ризиком, тоді як її деформація призводить до підвищення вартості фінансування та зниження інвестиційної привабливості. В умовах трансформаційних процесів у промисловості особливої актуальності набуває комплексне оцінювання фінансової стійкості, що дозволяє врахувати взаємозв'язок ключових показників і уникнути фрагментарності аналітичних висновків. З огляду на це, доцільним є дослідження динаміки основних індикаторів фінансової стійкості промислових підприємств України у 2020–2024

роках – табл. 1, що дає змогу виявити тенденції змін автономії, ліквідності та структури капіталу, а також сформувати аналітичну основу для подальшого узагальнення результатів через інтегральний показник.

Таблиця 1

Оцінка показників фінансової стійкості вітчизняних промислових підприємств
у 2020–2024 рр.

Показники	2020	2021	2022	2023	2024	Відхилення 2024 р. до 2020 р. (+; -)
Коефіцієнти:						
фінансової автономії	0,211	0,248	0,207	0,205	0,236	+0,025
концентрації позикового капіталу	0,789	0,752	0,793	0,795	0,764	-0,025
фінансового ризику	3,73	3,03	3,82	3,88	3,23	-0,50
фінансової стабільності	0,27	0,33	0,26	0,26	0,31	+0,04
довгострокового залучення позикових коштів	0,47	0,39	0,44	0,44	0,36	-0,11
довгострокових зобов'язань	0,24	0,21	0,21	0,20	0,18	-0,06
поточних зобов'язань	0,76	0,79	0,79	0,80	0,82	+0,06
маневреності власного капіталу	-1,16	-0,77	-0,99	-1,04	-0,73	+0,43
співвідношення оборотних необоротних активів	1,19	1,28	1,42	1,39	1,45	+0,26

Джерело: побудовано за [16]

Аналіз динаміки показників свідчить про низький рівень фінансової рівноваги досліджуваної галузі. Зокрема, незалежність промислових підприємств за коефіцієнтом автономії у 2020–2024 рр. є суттєво нижчою за нормативний рівень, її показник коливається в межах 0,205–0,248. Тож можемо констатувати факт високої залежності від кредиторів і недостатню частку власного капіталу. Обернений показник – коефіцієнт концентрації позикового капіталу - стабільно перевищує 0,75, а фінансовий ризик – 3,0, що підтверджує результати розрахунків. За коефіцієнтом фінстабільності (0,26–0,33) вітчизняні промислові підприємств мають структурний дисбаланс джерел фінансування. Структура зобов'язань характеризується зменшенням частки довгострокових (з 0,24 до 0,18) та зростанням поточних зобов'язань (до 0,82), що свідчить про посилення короткострокової фінансової залежності та підвищення ризиків

ліквідності. Від'ємні значення коефіцієнта маневреності власного капіталу (-1,16...-0,73) підтверджують відсутність власних оборотних коштів. Водночас зростання співвідношення оборотних і необоротних активів (з 1,19 до 1,45) свідчить про підвищення ліквідності активів, однак не компенсує загальних диспропорцій.

Отже, фінансова стійкість підприємств промисловості характеризується низьким рівнем автономії, високим борговим навантаженням і дефіцитом власних оборотних ресурсів, що зумовлює необхідність використання інтегрального індикатора для комплексної оцінки та своєчасної ідентифікації ризиків. До складу інтегрального індикатора включено показники, розраховані на основі даних фінансової звітності (форма № 1) та узагальнені у табл. 2.1, що відображають ключові параметри структури капіталу, ліквідності та фінансової гнучкості підприємств. З метою забезпечення коректності подальшого агрегування зазначені показники класифікуються за характером впливу на фінансову стійкість на стимулятори, зростання яких позитивно впливає на фінансовий стан, та дестимулятори, збільшення яких, навпаки, знижує рівень фінансової стійкості.

Оскільки відібрані показники мають різну економічну природу та масштаб вимірювання, виникає необхідність їх уніфікації, що реалізується шляхом нормалізації за методом мінімакс. Для показників-стимуляторів нормалізоване значення визначається як:

$$K_i^{\text{norm}} = (K_i - K_i^{\text{min}}) / (K_i^{\text{max}} - K_i^{\text{min}}) \quad (1)$$

Для показників-дестимуляторів застосовується обернена залежність:

$$K_i^{\text{norm}} = (K_i^{\text{max}} - K_i) / (K_i^{\text{max}} - K_i^{\text{min}}) \quad (2)$$

де K_i – фактичне значення показника;

K_i^{min} та K_i^{max} – відповідно мінімальне та максимальне значення показника у межах досліджуваного періоду.

У результаті нормалізації всі показники приводяться до єдиного інтервалу $[0;1]$, що забезпечує їх порівнянність та формує методичну основу для

подальшого агрегування. Це дозволяє перейти від аналізу окремих коефіцієнтів до комплексної оцінки фінансової стійкості на основі інтегрального підходу.

Інтегральний індикатор фінансової стійкості визначається як зважена сума нормалізованих значень відібраних показників:

$$I_{FS} = \sum_{i=1}^n \cdot = w_i * K_i^{norm} \quad (3)$$

З урахуванням відсутності обґрунтованих підстав для встановлення пріоритетності окремих коефіцієнтів на початковому етапі дослідження застосовано підхід рівної вагомості, відповідно до якого:

$$w_i = \frac{1}{n} \quad (4)$$

За умови використання дев'яти показників значення вагового коефіцієнта становить 0,111, що забезпечує рівномірний вплив кожного з них на підсумкову оцінку.

З метою інтерпретації отриманих результатів запропоновано шкалу оцінювання рівня фінансової стійкості, яка дозволяє класифікувати стан підприємств за ступенем наближення до кризових або стабільних параметрів – табл. 2.

Таблиця 2

Шкала інтерпретації інтегрального індикатора фінансової стійкості

Значення індикатора	Характеристика фінансового стану
0,00–0,25	кризовий стан
0,26–0,50	нестійкий стан
0,51–0,75	задовільний стан
0,76–1,00	фінансово стійкий стан

Джерело: побудовано автором

Запропонована шкала інтерпретації інтегрального індикатора фінансової стійкості формує аналітичну основу для узагальнення результатів розрахунків і дозволяє ідентифікувати рівень фінансового стану підприємств залежно від отриманого значення показника. Виділення чотирьох інтервалів забезпечує градацію фінансового стану за ступенем відхилення від оптимальних параметрів

функціонування, що дає змогу розмежувати кризові, нестійкі, задовільні та фінансово стійкі характеристики діяльності підприємств. Змістовне наповнення кожного інтервалу відображає якісні особливості фінансового стану: нижній діапазон сигналізує про наявність глибоких структурних дисбалансів і високий рівень фінансових ризиків; проміжні інтервали характеризують різний ступінь відновлення фінансової рівноваги; верхній діапазон відповідає стабільному стану, за якого забезпечується достатній рівень автономії, платоспроможності та збалансованості структури капіталу. Такий підхід дозволяє не лише фіксувати поточний стан підприємства, а й оцінювати динаміку його змін у часі.

Методичне значення запропонованої шкали полягає у створенні універсального інструменту комплексної оцінки фінансової стійкості, який інтегрує вплив ключових параметрів структури капіталу та активів. Використання інтегрального індикатора сприяє узагальненню інформації, отриманої на основі системи фінансових коефіцієнтів, підвищує об'єктивність оцінювання та забезпечує можливість своєчасного виявлення негативних тенденцій. Це, у свою чергу, формує інформаційну базу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері фінансового планування, оцінювання кредитоспроможності та стратегічного розвитку підприємств.

З метою перевірки практичної придатності запропонованого підходу сформовано вибірку з трьох великих підприємств промисловості України, фінансова звітність яких є відкритою та доступною у публічних джерелах. До складу вибірки включено АрселорМіттал Кривий Ріг, Інтерпайп НТЗ та Київ-Дніпровське МППЗТ, які репрезентують різні підгалузі промисловості та характеризуються відмінностями у масштабах діяльності, структурі фінансових ресурсів і рівні фінансової стійкості. Такий підхід забезпечує порівнянність результатів і дозволяє оцінити універсальність інтегрального індикатора в умовах різних моделей фінансування.

Апробація методики здійснюється на основі даних фінансової звітності зазначених підприємств, що дозволяє продемонструвати її прикладне значення

та підтвердити аналітичну придатність – табл. 3.

Таблиця 3

Апробація інтегрального індикатора фінансової стійкості підприємств
промисловості України

Показник	Позначення	ПрАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	ПАТ «Інтерпайп НТЗ»	ПрАТ «Київ- Дніпровське МППЗТ»
Коефіцієнт фінансової автономії	K_1	0,143	0,245	0,772
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	K_2	0,857	0,755	0,228
Коефіцієнт фінансового ризику	K_3	6,99	3,08	0,30
Коефіцієнт фінансової стабільності	K_4	0,14	0,32	3,34
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	K_5	0,50	0,35	0,15
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	K_6	0,17	0,18	0,61
Коефіцієнт поточних зобов'язань	K_7	0,83	0,82	0,39
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	K_8	-2,69	0,40	-0,20
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	K_9	0,90	5,80	0,08

Джерело: побудовано за [17; 18; 19]

Аналіз показників фінансової стійкості підприємств промисловості України свідчить про суттєву диференціацію їх фінансового стану, що проявляється у значних відмінностях значень ключових коефіцієнтів.

АрселорМіттал Кривий Ріг характеризується низьким рівнем фінансової автономії (0,143), що майже у 3–5 разів нижче бажаного рівня, та високою концентрацією позикового капіталу (0,857). Значення коефіцієнта фінансового ризику (6,99) свідчить про критичне перевищення позикових ресурсів над власними, тоді як коефіцієнт фінансової стабільності (0,14) підтверджує дисбаланс у структурі капіталу. Додатково від'ємне значення маневреності

власного капіталу (-2,69) вказує на повну відсутність власних оборотних коштів, а співвідношення оборотних і необоротних активів (0,90) свідчить про обмежену ліквідність. Сукупність цих показників формує ознаки глибокої фінансової нестійкості.

Для Інтерпайп НТЗ характерні більш помірні параметри: коефіцієнт автономії становить 0,245, що хоча і перевищує рівень попереднього підприємства, проте залишається нижчим за нормативні орієнтири. Коефіцієнт фінансового ризику (3,08) також вказує на значну частку позикового капіталу, але вдвічі нижчу, ніж у попередньому випадку. Позитивне значення коефіцієнта маневреності (0,40) свідчить про наявність власних оборотних ресурсів, а високий рівень співвідношення оборотних і необоротних активів (5,80) – про значну частку ліквідних активів. Водночас частка поточних зобов'язань (0,82) залишається високою, що зумовлює залежність від короткострокового фінансування.

Київ-Дніпровське МППЗТ демонструє принципово іншу модель фінансування: коефіцієнт автономії досягає 0,772, що свідчить про домінування власного капіталу, а коефіцієнт фінансового ризику становить лише 0,30, тобто позикові ресурси є мінімальними. Водночас коефіцієнт фінансової стабільності (3,34) підтверджує перевагу власного капіталу. Разом із тим, низьке співвідношення оборотних і необоротних активів (0,08) свідчить про високу частку необоротних активів, а від'ємна маневреність (-0,20) – про дефіцит власних оборотних коштів. Значна частка довгострокових зобов'язань (0,61) вказує на специфіку капіталомісткої діяльності.

Таким чином, результати аналізу підтверджують наявність різних моделей фінансової стійкості: від критичної залежності від позикового капіталу (АрселорМіттал Кривий Ріг) до відносно збалансованого стану (Інтерпайп НТЗ) та високої фінансової автономії за умов обмеженої ліквідності (Київ-Дніпровське МППЗТ). Це обґрунтовує необхідність переходу до інтегрального підходу, який дозволяє узагальнити вплив окремих показників і сформувати

комплексну оцінку фінансової стійкості підприємств.

Наступним етапом є нормалізація показників з метою забезпечення їх порівнянності та підготовки до агрегування в інтегральний індикатор – табл. 4.

Таблиця 4

Нормалізовані значення показників фінансової стійкості підприємств
промисловості України

Показник	Позначення	ПрАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	ПАТ «Інтерпайп НТЗ»	ПрАТ «Київ- Дніпровське МППЗТ»
Коефіцієнт автономії	K_1^{norm}	0,00	0,16	1,00
Концентрація позикового капіталу	K_2^{norm}	0,00	0,16	1,00
Фінансовий ризик	K_3^{norm}	0,00	0,59	1,00
Фінансова стабільність	K_4^{norm}	0,00	0,06	1,00
Довгострокове залучення	K_5^{norm}	0,00	0,43	1,00
Частка довгострокових зобов'язань	K_6^{norm}	1,00	0,98	0,00
Частка поточних зобов'язань	K_7^{norm}	0,00	0,02	1,00
Маневреність	K_8^{norm}	0,00	1,00	0,68
Співвідношення ОА/НА	K_9^{norm}	0,14	1,00	0,00

Джерело: побудовано автором

Аналіз нормалізованих значень показників фінансової стійкості дозволяє виявити структурні відмінності у фінансовому стані досліджуваних підприємств та забезпечує їх коректну порівнянність у межах єдиного інтервалу [0;1].

АрселорМіттал Кривий Ріг демонструє мінімальні або нульові значення за більшістю показників ($K_1^{norm}=0,00$; $K_2^{norm}=0,00$; $K_3^{norm}=0,00$; $K_4^{norm}=0,00$; $K_5^{norm}=0,00$; $K_7^{norm}=0,00$; $K_8^{norm}=0,00$), що свідчить про найгірші позиції серед досліджуваних підприємств за ключовими параметрами фінансової стійкості. Водночас лише за показником частки довгострокових зобов'язань зафіксовано максимальне значення ($K_6^{norm}=1,00$), що відображає відносно кращу структуру боргу порівняно з іншими підприємствами. Значення показника співвідношення оборотних і необоротних активів ($K_9^{norm}=0,14$) також залишається низьким, що підтверджує обмежену ліквідність.

Для Інтерпайп НТЗ характерні проміжні значення більшості показників, що свідчить про відносно збалансований, хоча й нестійкий фінансовий стан. Зокрема, коефіцієнти автономії та концентрації позикового капіталу становлять по 0,16, фінансовий ризик – 0,59, довгострокове залучення – 0,43. Максимальні значення за маневреністю ($K_8^{norm}=1,00$) та співвідношенням оборотних і необоротних активів ($K_9^{norm}=1,00$) свідчать про наявність власних оборотних ресурсів і високу частку ліквідних активів. Водночас низькі значення за фінансовою стабільністю (0,06) та часткою поточних зобов'язань (0,02) вказують на збереження дисбалансів у структурі капіталу.

Київ-Дніпровське МППЗТ демонструє максимальні значення за більшістю показників ($K_1^{norm}=1,00$; $K_2^{norm}=1,00$; $K_3^{norm}=1,00$; $K_4^{norm}=1,00$; $K_5^{norm}=1,00$; $K_7^{norm}=1,00$), що свідчить про найкращі позиції у контексті фінансової стійкості. Водночас мінімальні значення за часткою довгострокових зобов'язань ($K_6^{norm}=0,00$) та співвідношенням оборотних і необоротних активів ($K_9^{norm}=0,00$) вказують на специфічну структуру активів і зобов'язань, що може обмежувати ліквідність і фінансову гнучкість.

Таким чином, нормалізація показників дозволила чітко диференціювати підприємства за рівнем фінансової стійкості та підготувати аналітичну базу для подальшого агрегування показників у межах інтегрального підходу.

Після приведення показників до уніфікованого інтервалу $[0;1]$ здійснюється їх агрегування з використанням рівновагових коефіцієнтів, що забезпечує рівномірний вплив кожного з них на підсумкову оцінку. Розрахунок інтегрального індикатора фінансової стійкості здійснюється за формулою:

$$I_{FS} = \frac{1}{9} \sum_{i=1}^9 K_i^{norm} \quad (5)$$

Отримані значення інтегрального індикатора дозволяють здійснити узагальнену оцінку фінансового стану підприємств та визначити їх позицію відповідно до запропонованої шкали інтерпретації – табл. 5.

Таблиця 5

Результати розрахунку інтегрального індикатора фінансової стійкості
підприємств промисловості України

Підприємство	Розрахунок	I _{FS}	Рівень фінансової стійкості
ПрАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	$(0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 1 + 0 + 0 + 0,14) / 9$	0,13	кризовий
ПАТ «Інтерпайп НТЗ»	$(0,16 + 0,16 + 0,59 + 0,06 + 0,43 + 0,98 + 0,02 + 1 + 1) / 9$	0,49	нестійкий
ПрАТ «Київ-Дніпровське МППЗТ»	$(1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 0 + 1 + 0,68 + 0) / 9$	0,74	задовільний

Джерело: побудовано автором

Отже, АрселорМіттал Кривий Ріг отримує найнижче значення інтегрального показника (0,13), що відповідає кризовому рівню фінансової стійкості. Такий результат є закономірним наслідком сукупності негативних характеристик: критично низької автономії, високого боргового навантаження та повної відсутності власних оборотних ресурсів. Фактично підприємство функціонує в умовах суттєвої фінансової залежності, що формує підвищені ризики втрати платоспроможності. Інтерпайп НТЗ демонструє інтегральне значення 0,49, що відповідає нестійкому фінансовому стану. Попри наявність окремих позитивних характеристик, зокрема високої маневреності (1,00) та значної частки оборотних активів (1,00), загальна оцінка стримується недостатнім рівнем автономії та збереженням залежності від позикового капіталу. Це свідчить про наявність потенціалу для покращення, однак за умови необхідності оптимізації структури фінансування. Київ-Дніпровське МППЗТ має найвище значення інтегрального індикатора (0,74), що відповідає задовільному рівню фінансової стійкості. Високі значення більшості нормалізованих показників забезпечують загальну фінансову незалежність підприємства. Водночас недосягнення рівня «фінансово стійкого» пояснюється

наявністю окремих обмежень, зокрема недостатньою ліквідністю та дефіцитом власних оборотних коштів.

Результати апробації підтверджують, що інтегральний індикатор дозволяє не лише кількісно оцінити фінансову стійкість, а й виявити структурні дисбаланси у діяльності підприємств. Його застосування забезпечує узгодження різноспрямованих показників у межах єдиної оцінки та формує аналітичну основу для раннього виявлення кризових тенденцій, що є критично важливим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері фінансової політики підприємств.

Висновки. Фінансова стійкість підприємств промисловості України характеризується структурними дисбалансами, що проявляються у низькій частці власного капіталу, значному борговому навантаженні та дефіциті власних оборотних ресурсів, що підвищує їх залежність від зовнішнього фінансування та рівень фінансових ризиків. Запропонований інтегральний індикатор дозволяє узагальнити вплив ключових фінансових параметрів у межах єдиного показника та забезпечує перехід до комплексної оцінки фінансового стану підприємств. Результати апробації підтверджують суттєву диференціацію підприємств за рівнем фінансової стійкості та виявляють наявність обмежень навіть за умов відносно високої автономії, що підкреслює багатовимірність даної категорії. Застосування інтегрального підходу підвищує об'єктивність фінансового аналізу та створює основу для своєчасної ідентифікації кризових тенденцій і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методики інтегрального оцінювання фінансової стійкості через уточнення вагових коефіцієнтів, розширення системи показників та її адаптацію до галузевих особливостей.

Список використаних джерел

1. Мороз Н., Блага О. Фінансова стійкість промислових підприємств

України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*.
Серія «Економіка». 2023. № 28(56). URL:

<https://www.journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/3739>

2. Васильчук І., Ізмайлова Н. Фінансова стійкість українських підприємств в умовах зовнішніх шоків. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2025. № 38(66). С. 131–139. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38\(66\)-131-139](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38(66)-131-139)

3. Qi Y., Liu F. The impact of financialization on firm resilience: A supply chain perspective. *International Journal of Production Economics*. 2026. Vol. 294. Article 109899. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2025.109899>

4. Vy N. N. T., Giang D. T., Thu L. N. A. How does financial resilience enable firms to survive periods of hardship? In: *Proceedings of the International Conference on Emerging Challenges: Sustainable Strategies in the Data-driven Economy (ICECH 2024)*. Atlantis Press, 2025. P. 513–530. DOI: https://doi.org/10.2991/978-94-6463-694-9_34

5. Kaffash S., Chomachaei F., Aktas E. Environmental sustainability performance of US airlines: implications of financial performance and technical efficiency. *Journal of the Operational Research Society*. 2026. Vol. 77, № 1. P. 64–84. DOI: <https://doi.org/10.1080/01605682.2024.2429567>

6. Shcherbak V., Dorokhov O., Dorokhova L., Vzhytynska K., Yatsenko V., Yermolenko O. Financial risk management and resilience of small enterprises amid the wartime crisis. *Journal of Risk and Financial Management*. 2026. Vol. 19, № 1. Article 37. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm19010037>

7. Kolomiets D. Enterprises financial security in conditions of global instability: analysis of external factors and adaptation strategies. *Economic Sustainability and Business Practices*. 2024. Vol. 1, № 2. P. 54–60. DOI: <https://doi.org/10.21272/esbp.2024.4-07>

8. Li J., Li Z. Mechanisms of corporate digital transformation on asymmetric capital structure adjustment—the mediating role of information asymmetry and

financial stability. *Heliyon*. 2025. Vol. 11. URL: [https://www.cell.com/heliyon/fulltext/S2405-8440\(25\)00125-2](https://www.cell.com/heliyon/fulltext/S2405-8440(25)00125-2)

9. Al-Momani A. M. Artificial intelligence and Industry 4.0: catalysts for sustainable organizational development. In: Al-Sharafi M. A., Al-Emran M., Mahmoud M. A., Arpaci I. (eds). *Current and Future Trends on AI Applications*. Cham: Springer, 2025. Vol. 1178. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-75091-5_13

10. Копытко М. Management of financial stability and financial risks of innovation-active enterprises in the context of the circular economy. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2025. Vol. 3(57). P. 45–55. DOI: <https://doi.org/10.55643/ser.3.57.2025.619>

11. Zadorozhnyy Z.-M., Muravskiy V., Zhukevych S., Khoma N., Danylyuk I., Bashutskyy R. Financial stability in the management system of enterprises: system analysis and formalization of assessments in the conditions of sustainable development. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 6(59). P. 234–250. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4592>

12. Лега О., Макарчук А., Прийдак Т., Кухарук С. Моделювання та прогнозування економічних показників підприємства в інформаційно-аналітичних дослідженнях. *Сталий розвиток економіки*. 2026. № 1(58). С. 207–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-28>

13. Гривківська О., Горінний М. Ризики інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості в умовах війни. *Київський економічний науковий журнал*. 2025. № 9. С. 70–75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-9-9>

14. Белінська Ю., Криниця С., Марисич Д. Дилема фінансової стійкості vs. структурний ризик: архітектоніка капіталу підприємств харчової промисловості в умовах воєнної економічної турбулентності. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2025. Т. 4, № 18. С. 412–422. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0434>

15. Пахуча Е., Іващенко В. Стратегічні детермінанти конкурентоспроможності підприємств деревообробної промисловості в умовах динамічного середовища. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2025. Vol. 348(6). P. 123–128. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-18>
16. Державна служба статистики України. Діяльність підприємств. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
17. Річна фінансова звітність ПАТ «Інтерпайп НТЗ» за 2025 рік. URL: https://ntrp.interpipe.biz/investors/reportingissuer/richna_fin_zvitnist/
18. Фінансова звітність ПрАТ «Київ-Дніпровське МППЗТ» за 2025 рік. URL: https://mppzt.com.ua/wp-content/uploads/2026/03/finansov_zvit_2025.pdf
19. Публічне акціонерне товариство «Арселор Міттал Кривий Ріг». Фінансова звітність та звіт незалежного аудитора за 2024 рік. URL: https://krr-ec-cdnen02.azureedge.net/www-static/2025/10/finansova_zvitnist_ta_zvit_nezalezhnogo_audytora_2024-AMKR.pdf